

Sygn. akt III K 743/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2016r.

Sąd Rejonowy Lublin Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku w III Wydziale Karnym
w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Tatarczak

przy udziale

Protokolanta: Anny Kuli, Ewy Urban

Prokuratora: ---

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2016r., 18 lutego 2016r. i 3 marca 2016r.

sprawy **R. S.**

syna A. i H. z domu Rogowska, urodzonego (...) w L.

oskarżonego o to, że:

w miesiącu kwietniu 2015 roku daty dziennej nieustalonej w C. pomógł w zbyciu telefon komórkowy marki S. (...) o wartości 593 zł, który pochodził z przestępstwa przywłaszczenia mienia dokonanego na szkodę M. B. w dniu 7 kwietnia 2015 roku w L. przy ul. (...), a o którym na podstawie towarzyszących okoliczności, powinien i mógł przepuszczać że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego

tj. o czyn z art. 292§1 kk

sprawy **B. D.**

córki S. i K. z domu D., urodzonej (...) w H.

oskarżonej o to, że:

w miesiącu kwietniu 2015 roku daty dziennej nieustalonej w C. nabyła telefon komórkowy marki S. (...) o wartości 593 zł, który pochodził z przestępstwa przywłaszczenia mienia dokonanego na szkodę M. B. w dniu 7 kwietnia 2015 roku w L. przy ul. (...), a o którym na podstawie towarzyszących okoliczności, powinna i mogła przepuszczać że został on uzyskany za pomocą czynu zabronionego

tj. o czyn z art. 292§1 kk

I. oskarżonego **R. S.** uznaje za winnego dokonania zarzucanego czynu wyczerpującego dyspozycję art. 292§1 k.k. i za to na podstawie art. 292§1 k.k. wymierza oskarżonemu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69§1 i §2 k.k. w zw. z art. 70§1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza oskarżonemu na okres próby 4 (czterech) lat;

III. na podstawie art. 45§1 kk orzeka od oskarżonego R. S. na rzecz Skarbu Państwa przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnionego przestępstwa poprzez zapłatę kwoty 120 zł (sto dwadzieścia złotych);

IV. oskarżoną **B. D.** uznaje za winną dokonania zarzucanego czynu wyczerpującego dyspozycję art. 292§1 k.k. i za to na podstawie art. 292§1 k.k. wymierza oskarżonej karę grzywny w wymiarze 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33§3 k.k. wysokość stawki dziennej grzywny w kwocie 10 (dziesięć) złotych;

V. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 157, 97 zł (sto pięćdziesiąt siedem złotych i dziewięćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu poniesionych wydatków, zwalnia zaś z opłaty

III K 743/15

UZASADNIENIE

W toku postępowania Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W nocy z 6 na 7 kwietnia 2015r. M. B. przebywał wraz z kolegą w okolicach ulicy (...) w L.. Był w stanie nietrzeźwości. Z kieszeni spodni wypadł mu wówczas telefon komórkowy koloru czarnego marki S. (...) o nr (...) wraz z kartą SIM w sieci P. o numerze (...). Aparat został nabyty jako nowy w dniu 3 kwietnia 2015r.

Zagubiony przez M. B. telefon znalazł w dniu 7 kwietnia 2015r. P. F. i zabrał - tym samym przywłaszczając rzecz znaną. Aparat, bez karty SIM, przekazał swojej sympatii E. H. z prośbą o sprzedaż. E. H. zwróciła się z kolei do oskarżonego R. S., aby pomógł jej zbyć aparat. Oskarżony zamieścił w sieci Internet ogłoszenie o sprzedaży, określające cenę na 350 zł, na które odpowiedziała oskarżona B. D..

Nieustalonego dnia kwietnia 2015r. R. S. zawiózł telefon S. (...) o nr (...) do C. i sprzedał B. D.. Oskarżona przekazała mu kwotę 350 zł tytułem ceny za aparat oraz dodatkowo kwotę 50 zł tytułem zwrotu kosztów podróży. Rzeczywista wartość zbywanego telefonu wynosiła 593 zł. R. S. sprzedał oskarżonej także swoją ładowarkę do telefonu za co otrzymał 20 zł. Po powrocie do L. przekazał P. F. jedynie kwotę 280 zł, tłumacząc iż tyle zapłaciła za aparat oskarżona.

Telefon komórkowy S. (...) o nr (...), po uprzednim zatrzymaniu przez funkcjonariuszy Policji u B. D., w dniu 14 czerwca 2015r. został zwrócony M. B..

Prawomocnym wyrokiem z dnia 21 września 2015r. w sprawie sygn. akt III K 593/15 Sąd Rejonowy Lublin Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku uznał P. F. za winnego przywłaszczenia w dniu 7 kwietnia 2015r. rzeczy znalezionej w postaci telefonu komórkowego S. (...) o nr (...). Ponadto uznał E. H. za winną tego, iż w miesiącu kwietniu 2015r. daty dziennej nieustalonej pomogła w zbyciu wspomnianego aparatu, który pochodził z przestępstwa przywłaszczenia dokonanego na szkodę M. B..

B. D. ma średnie wykształcenie, z zawodu jest fryzjerką. Osiąga dochód w wysokości około 1.000 zł miesięcznie, pozostaje właścicielem samochodu o wartości około 10.000 zł. Jest stanu wolnego. Na utrzymaniu ma dziecko. R. S. ma zaś wykształcenie podstawowe, bez wyuczonego zawodu. Utrzymuje się z renty w wysokości około 600 zł. Jest żonaty. Cięży na nim obowiązek alimentacyjny wobec dwójki dzieci.

Oskarżona nie była dotychczas karana. Z kolei R. S. był wielokrotnie karany za popełnienie przestępstw – po raz ostatni za występki z art. 305 ust. 1 ustawy prawo własności przemysłowej na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z zeznań świadków **M. B.** (k.3v w zw. z k.140v), **P. F.** (k.68, 139v-140v), **N. G.** (k.145v), **E. H.** (k.55v, 146-146v) oraz dowody z dokumentów – uznanych za prawdziwe jako autentyczne, nie kwestionowane – w postaci protokołu badania stanu trzeźwości (k.2), umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych (k.7-8), protokołu zatrzymania rzeczy (k.22-24), danych osobopoznawczych (k.50, 82), pokwitowania odbioru (k.60), wykazu połączeń (k.87-93), wyroku w sprawie sygn. akt III K 593/15 (k.123), danych o karalności (k.128-131), a także opinii Biura (...) sp. z o.o. (k.28-32) oraz w części w oparciu o wyjaśnienia oskarżonych **B. D.** (k.79, 138v-139) i **R. S.** (k.47v, 139-139v, 140, 140v).

Oskarżona **B. D.** (k.79, 138v-139) w postępowaniu przygotowawczym formalnie przyznała się do popełnienia przestępstwa, zaś na rozprawie negowała swoją winę. Wyjaśniła, iż chciała kupić córce jako prezent telefon komórkowy. Córka znalazła stosowne ogłoszenie dotyczące sprzedaży aparatu marki S. (...). Oskarżona skontaktowała się telefonicznie z oskarżonym R. S.. Umówiła się, iż przywiezie jej aparat do C.. Następnie dnia oskarżony pojawił się w C. i przekazał telefon komórkowy S. (...) (za kwotę 400 zł) wraz z ładowarką (za dodatkowe 20 zł). Nie pytała go o pochodzenie sprzętu. Nie było oryginalnego pudełka, ani dowodu zakupu. Oskarżona przyznała, iż zakup był okazyjny, choć nie zastanawiała się nad legalnością transakcji. Córka informowała ją bowiem, iż aparat jest tańszy o 200-300 zł od normalnej ceny rynkowej.

Z kolei oskarżony **R. S.** (k.47v, 139-139v, 140, 140v) wyjaśnił, iż znajoma E. H. chciał sprzedać telefon S. (...). Zaoferował jej pomoc. Zamieścił ogłoszenie internetowe, określając cenę sprzętu na 350 zł. Skontaktowała się z nim oskarżona. Ustalili, że aparat zawiezie jej do C., przy czym zapłaci mu dodatkowo 50 zł na paliwo (koszt przejazdu samochodem). W dniu transakcji udał się najpierw E. H. i wziął od niej telefon. Następnie pojechał do C. ze znajomym. Zgodnie z umową dostarczył telefon oskarżonej, od której otrzymał kwotę 400 zł. Dodatkowo sprzedał jej swoją ładowarkę do telefonu za 20 zł. Po powrocie do L. przekazał E. H. (względnie P. F.) kwotę 300 zł, zaś 50 zł zatrzymał dla siebie, kolejne 50 zł przeznaczył na zakup paliwa do samochodu.

R. S. wyjaśnił, iż nie widział skąd E. H. ma telefon. Zapewniała go jednak, że „jest w porządku” i nie miał podstaw aby jej nie wierzyć. Nie miał pojęcia jaka jest rzeczywista wartość sprzętu. E. H. nie miała dowodu zakupu telefonu, aparat przekazała bez oryginalnego opakowania i bez ładowarki.

Składając wyjaśnienia na rozprawie oskarżony utrzymywał jakoby otrzymał od B. D. jedynie kwotę 300 zł (250 zł za telefon, 50 zł na paliwo). Ostatecznie potwierdził jednak wcześniej podawaną wersję co do wysokości otrzymanej kwoty.

W toku pierwszych wyjaśnień R.S. przyznał, iż chciał zarobić na transakcji parę złotych i zarobił 50 zł. Na rozprawie negował tę okoliczność.

W ocenie Sądu wyjaśnienia B. D. i R. S. w zasadniczym zakresie są prawdziwe – za wyjątkiem twierdzeń, iż nie mieli podstaw do przepuszczeń o pochodzeniu telefonu z przestępstwa. Nadto nieprawdziwe są twierdzenie oskarżonego, iż nie osiągnął żadnej korzyści ze zbycia telefonu, jak również twierdzenie co do wysokości kwoty przekazanej P. F.. W części obdarzonej walorem prawdy ich wyjaśnienia są spójne, wzajemnie zbieżne, nadto korespondują z pozostałymi dowodami. W szczególności dowód z zeznań **N. G.** (k.145v) potwierdza podawane przez R. S. okoliczności samego wyjazdu do C., przy czym świadek nie pamiętał z kim się oskarżony rozliczał po powrocie do L.. Zdaniem Sądu należy zaś obdarzyć wiarą wyjaśnienia N. G.. Nic w osobie, ani słowach świadka nie budziło wątpliwości co do wiarygodności jego relacji.

Nie można jednak takim przymiotem obdarzyć zakwestionowanej części wyjaśnień oskarżonego.

Zapewnienia R. S. co do tego jaką kwotę otrzymał za telefon, a jaką przekazał P. F. są sprzeczne wewnętrznie. Oskarżony zmiennie podawał te wartości, jak również zmiennie określał czy zatrzymał dla siebie jaką część pieniędzy uzyskanych z transakcji (poza kwotę 50 tytułem kosztów podróży). W ocenie Sądu wskazana zmienność stanowi wyraz podjętej obrony, próby uniknięcia odpowiedzialności karnej za czyn. Jeżeli przy pierwszym przesłuchaniu przyznał, iż zatrzymał tytułem prowizji 50 zł, zupełnie nielogiczne jest zaprzeczanie temu na rozprawie. Co istotne dowód z zeznań **P. F.** (k.68, 139v-140v) – obdarzony walorem prawdy jako pochodzący od postronnej osoby, spójny (w przeciwieństwie do relacji oskarżonego), logiczny - jednoznacznie wskazuje, że R. S. przekazał mu jedynie kwotę 280 zł tłumacząc, że aparat nie miał większej wartości. Z wyjaśnień B. D. wynika zaś fakt przekazania oskarżonemu kwoty 400 zł (350 zł tytułem ceny, 50 zł tytułem zwrotu kosztów podróży do C.) oraz dodatkowo 20 zł w związku ze sprzedażą ładowarki.

Dowód z opinii Biura (...) sp. z o.o. (k.28-32) – prawdziwej jako spójnej, jasnej, sporządzonej przez fachowy podmiot – daje podstawę do ustalenia, iż w kwietniu 2015r. będący przedmiotem sprzedaży telefon miał rzeczywistą wartość 593 zł. Zeznania **M. B.** (k.3v w zw. z k.140v) – uznane za prawdziwe jako logiczne, nie będące w opozycji do innych dowodów – jednoznacznie wskazują, iż w kwietniu 2015r. zgubił telefon S. (...) o nr (...). Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych (k.7-8) dowodzi, iż M. B. nabył sprzęt jako nowy w dniu 5 kwietnia 2015r. Co wreszcie istotne protokół zatrzymania rzeczy (k.22-24) oraz pokwitowanie odbioru (k.60) potwierdzają, że właśnie ten aparat był przedmiotem umowy sprzedaży pomiędzy R. S. i B. D..

Skoro rzeczywista wartość aparatu w obrocie „legalnym” wynosiła 593 zł, zaś aparat był zbywany za jedynie 350 zł, w dodatku bez oryginalnego opakowania, bez dodatkowego osprzętu (w szczególności ładowarki – R.S. oddzielnie zbywał swoją ładowarkę), wreszcie bez dowodu pierwotnego zakupu, to oskarżeni powinni byli przepuszczać że telefon pochodzi z przestępstwa. B. D. przyznała, iż otrzymała od córki informację o atrakcyjności oferty – o 200 – 300 zł niższej ceny w porównaniu z innymi ogłoszeniami. Z kolei oskarżony ponieważ zamieszczał ogłoszenie w sieci Internet również musiał być zorientowany co do treści innych tego typu ofert.

Jako prawdziwe należy ocenić zeznania świadka **E. H.** (k.55v, 146-146v). Relacja świadka pozostaje zbieżna z wyjaśnieniami R. S. co do okoliczności jego udziału w sprzedaży telefonu, w szczególności z ostatecznym twierdzeniem oskarżonego iż z transakcji rozliczał się z P. F.. Świadek nie miała jednak wiedzy co do tego jaką kwotę przekazał oskarżony.

Przystępując do kwalifikacji prawnej czynów Sąd zważył, co następuje:

Przypisany zarówno R. S. jak również B. D. czyn wypełnia znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 292§1 k.k.

Zgodnie z art. 292§1 k.k. popełnia przestępstwo kto rzecz, o której na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, że została uzyskana za pomocą czynu zabronionego, nabywa lub pomaga do jej zbycia albo tę rzecz przyjmuje lub pomaga do jej ukrycia.

Przedmiotem bezpośredniego działania jest rzecz ruchoma. Zgodnie z art. 45§1 k.c. rzeczą jest przedmiot materialny, który jest wyodrębniony może samodzielnie występować w obrocie i przedstawia wartość materialną. W świetle art. 292§1 k.k. rzecz musi być uzyskana za pomocą czynu zabronionego, przez co należy rozumieć iż stanowi zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej (art. 115§1 k.k.).

Przez znamię czasownikowe „udzielenia pomocy” należy rozumieć czynność zmierzającą do ułatwienia lub umożliwienia zbycia rzeczy pochodzącej z czynu zabronionego popełnionego przez inną osobę (vide B.Michalski (w:) Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz do artykułów 222-316, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2006, s.291). Z kolei przez czynność czasownikową „nabywa” należy rozumieć uzyskanie przez sprawcę całkowitego władztwa nad rzeczą, które umożliwia postępowanie z rzeczą tak jak gdyby był jej legalnym właścicielem (vide wyrok SN z dnia 12 listopada 1986r., OSNKW 1987r, nr 7-8, poz. 67). Uzyskanie władztwa musi tutaj nastąpić za zgodą osoby władającej dotychczas rzeczą i zbyciu jej na rzecz sprawcy.

Jak podkreśla się w literaturze przy paserstwie nieumyślnym sprawca nie wie, że rzecz będąca przedmiotem jego działania została uprzednio uzyskana za pomocą czynu zabronionego, lecz w konkretnym układzie okoliczności, w których np. nabywa rzecz, istniała możliwość powzięcia takiego przepuszczenia. W szczególności podstawą do tego przepuszczenia jest nabycie rzeczy od nieznannej osoby znacznie poniżej wartości (vide M.Dąbrowska – Kardas, P.Kardas, Nowa kodyfikacja karna Kodeks karny. Przestępstwa przeciwko mieniu, Warszawa 1998, z.21, s.304-305).

Dokonując subsumpcji należy dostrzec, iż oskarżony R. S. nieustalonego dnia kwietnia 2015r. zamieścił ogłoszenie o sprzedaży telefonu marki S. (...), następnie udał się do C. gdzie dokonał jego sprzedaży osobie, która odpowiedziała na ogłoszenie – oskarżonej B. D.. Za sam telefon wziął kwotę 350 zł. Poprzez taki zespół zachowań pomógł zbyć telefon

M. B. pozyskany przez P. F. w drodze przestępstwa – przestępstwa przywłaszczenia rzeczy znalezionej (art. 284§3 k.k.). Z kolei oskarżona B. D. w ten sposób nabyła wspomniany telefon pochodzący z przestępstwa.

Na podstawie okoliczności towarzyszących transakcji oskarżeni powinni i mogli przepuszczać, że telefon został uzyskany za pomocą czynu zabronionego. W dacie sprzedaży jego cena wynosiła 593 zł. Tymczasem R. S. sprzedawał, a B. D. kupował aparat za 350 zł, a więc za kwotę znacznie niższą od rzeczywistej wartości. Jak już uprzednio wspomniano niska cena, brak oryginalnego opakowania telefonu, brak osprzętu, a nadto dowodu pierwotnego zakupu, powinny wzbudzić „czujność” oskarżonych co do legalności pochodzenia telefonu.

Tym samym oskarżeni swoimi czynami wypełnili znamiona występku z art. 292§1 k.k.

Przystępując do wymiaru kary i innych rozstrzygnięć w sprawie Sąd zważył, co następuje:

Czyn przypisany każdemu z oskarżonych cechuje się znacznym stopniem społecznej szkodliwości o czym w szczególności świadczy fakt, iż przedmiotem przestępnego działania było minie o wartości 593 zł (aczkolwiek nie była to doniosła wartość). R.S. osiągnął wymierną korzyść majątkową, B. D. popełniając występki także zmierzała do jej uzyskania – nabycia znacznie tańszego telefonu od jego rzeczywistej wartości. Na korzyść B. D. przemawia jej dotychczasowa niekaralność. Oskarżony był zaś uprzednio wielokrotnie karany, w tym za przestępstwo przeciwko mieniu, odbywał karę pozbawienia wolności. Dostrzec nadto trzeba, iż ostatni wyrok skazujący wobec niego zapadł w 2011r. Sąd miał również na względzie zagrożenie przewidziane za czyn art. 292§1 k.k.

Okoliczności te stanęły u podstaw wymierzenia B. D. kary grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych, zaś R. S. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności. Zdaniem Sądu orzeczone kary są współmierna do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu, uwzględnia przy tym cele sankcji w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec sprawców.

Ustalając co do B. D. wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł Sąd oparł się na dyrektywach określonych w art. 33§3 k.k., biorąc przede wszystkim pod rozwagę, iż B. D. ma dochód w wysokości około 1.000 zł, jej majątek stanowi wyłącznie samochód o wartości około 10.000 zł, ma przy tym na utrzymaniu córkę.

Ferując wyrok w przedmiotowej sprawie Sąd zastosował ustawę karną obowiązującą w dacie czynu uznając, iż pozostaje względniejsza od obecnie obowiązującej (art. 4§1 kk). Ustawą z dnia 20 marca 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 541) nadane zostało nowe brzmienie art. 69§1 kk, wykluczając możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec R. S. z uwagi na uprzednie skazania na kary pozbawienia wolności. Przed zmianą było zaś możliwe warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności pomimo karalności oskarżonego. Na podstawie art. 69§1 i §2 k.k. oraz art. 70§1 pkt 1 k.k. - w brzmieniu obowiązującym w dacie czynu - Sąd zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 4 lat próby, uznając iż będzie to wystarczające dla osiągnięcia wobec R. S. celów kary. Wprawdzie w przeszłości popełniał przestępstwa, orzekano już karę izolacyjną. W toku prowadzonego postępowania nie ujawniły się jednak okoliczności świadczące o głębokim stopniu jego demoralizacji. Należy przy tym mieć na względzie charakter czynu oraz okoliczność, iż uprzednio był skazywany w 2011r.

Oskarżony z popełnienia przestępstwa osiągnął korzyść majątkową. Z tytułu sprzedaży telefonu otrzymał kwotę 350 zł oraz 50 zł tytułem kosztów podróży. Z zeznań i wyjaśnień P.F. wynika, iż R. S. przekazał mu kwotę 280 zł. Kwota różnicy 120 zł stanowił zatem przychód oskarżonego. Na podstawie art. 45§1 k.k. zasadne było zatem orzeczenie przepadku równowartości tej korzyści poprzez zapłatę kwoty 120 zł na rzecz Skarbu Państwa.

Rozstrzygnięcie o kosztach wynika z zastosowania art. 627 k.p.k., art. 624§1 k.p.k. Wobec wydania wyroku skazującego zasadne było obciążenie oskarżonych zwrotem poniesionych wydatków w częściach równych, z uwzględnieniem iż koszty postępowania przygotowawczego dotyczyły czwórki oskarżonych. Sąd zwolnił natomiast R. S. i B. D. z opłaty, uznając iż konieczność ich uiszczenia byłaby zbyt uciążliwa z uwagi na wysokość dochodów, a przy tym ciężący obowiązek alimentacyjny wobec dzieci.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku.